

Train2Sustain – developing capacity to teach sustainability in VET

Aktiviteetti no 04

Kestävän kehityksen tavoitteet ylösalaisin

Projektinumero: 2020-1-FI01-KA202-066632

AKTIVITEETIN NIMI	A04 Kestävän kehityksen tavoitteet ylösalaisin
TAVOITTEET	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Selitä erilaisia kestävän kehityksen tavoitteita ▪ Tunnista planeettaamme vahingoittavat tekijät ja toiminnot ▪ Tunnista mahdollisia ratkaisuja kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi
KUVAUS:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selitä toiminta oppilaille (tiedotustilaisuus) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Näytä opiskelijoille kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) yleiskortit (ne löytyvät liitteestä 1) ▪ Selitä pääseisontatapa oppilaille: jokainen ryhmä saa yhden tavoitteen, mukaan lukien vastaavan tavoitteen yleiskatsauskortin; Oppilaiden on luettava kortit ja yritettävä sitten löytää esimerkkejä siitä, miten voisimme pahentaa tilannetta entisestään. Kun he ovat löytäneet muutaman esimerkin, he muuttavat nämä esimerkit myönteisiksi toimintatavoiksi ▪ Tuloksena pitäisi olla yleiskuva siitä, miten tilannetta yhden kestävän kehityksen tavoitteen ympärillä voitaisiin parantaa ▪ Selitä, miten oppilaiden tulee visualisoida havaintonsa (esimerkkejä: he voisivat luoda elokuvan, haastattelun, PowerPoint/Sway-esityksen, PDF-tiedoston, ei-digitaalisen A4-arkin) ▪ Jaa oppilaat 2-4 oppilaan ryhmiin ja anna heidän valita yksi kestävän kehityksen tavoite (kaikkien ryhmien tulisi valita eri tavoite) ▪ Kerro oppilaille, kuinka paljon aikaa heillä on tämän toiminnan tehtäviin (katso aikaehdotukset alla) 2. Aktiviteetin suorittaminen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opiskelijat istuvat yhdessä ryhmissä ja työskentelevät yhdessä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi ▪ He käyttävät paperiarkkia, älypuhelinlaite tai tietokonettaan ideoidensa visualisointiin ▪ Toimit esimiehenä ja tuet ryhmiä ▪ Tulokset esitellään luokkatovereille ja jokaisen esityksen jälkeen voidaan sisällyttää lyhyt keskustelu ▪ Tämä toiminta voidaan tehdä kasvokkain, mutta myös verkossa 3. Arviointi (jälkipuinti) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sinun tulisi arvioida opiskelijoiden havaintoja yhdessä heidän kanssaan ja antaa lisäideoita tilanteen muuttamiseksi ▪ Opiskelijan tulee reflektoida työtään ja havaintojaan. Pohdintaan voidaan käyttää seuraavia kysymyksiä: <ul style="list-style-type: none"> ○ Mitä mieltä olet ongelmista, joita valitettavasti edelleen esiintyy planeetallamme? ○ Olitko tietoinen näistä ongelmista tässä laajuudessa ennen toimintaa?

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Oliko sinun vaikea löytää toimia, jotka tukisivat kestävä kehityksen tavoitteidesi saavuttamista? ○ Oliko sinun helpompi löytää esimerkkejä toimista, joilla on kielteisiä vaikutuksia tai teoista, joilla on myönteisiä vaikutuksia planeettaamme? ○ Mitä me kaikki voimme tehdä pelastaaksemme planeettamme viettämättä paljon aikaa?
AIKA PELATA	<p>Kokonaisaika: 120 min.</p> <p>-----</p> <p>Valmistusaika: 5 min</p> <p>Tiedotusaika: 10 min</p> <p>Toiminta-aika: 85 min (60 min ideointi + 25 min esitykset)</p> <p>Arviointiaika: 20 min</p>
YKSILO tai RYHMÄ	<p>Ryhmätoiminta</p> <p>Ryhmien lukumäärä: luokan koon mukaan</p> <p>Opiskelijamäärä per ryhmä: mielellään 2–4</p> <p>Opettajan rooli:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opettaja selittää toimintaa ▪ Opettaja toimii esimiehenä toteutuksen aikana ▪ Opettaja johtaa esitys- ja keskustelukierrosta ▪ Opettaja johtaa reflektiotehtävää <p>Opiskelijan rooli:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opiskelijat kehittelevät ryhmässään ratkaisuja ▪ Opiskelijat esittelevät havaintojaan ja osallistuvat keskusteluun ▪ Oppilaat pohtivat tätä toimintaa
MATERIAALI OPETTAJALLE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktiviteetin selitys ▪ Kestävä kehityksen tavoitteita koskevat yleiskuvakortit (digitaaliset tai painetut – löytyvät liitteestä 1) ▪ Lyhyt esimerkki yhdestä kestävä kehityksen tavoitteesta (löytyy liitteestä 2) ▪ Pohdintaa koskevat kysymykset
MATERIAALI OPISKELIJALLE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kestävä kehityksen tavoitteita koskevat yleiskuvakortit (digitaaliset tai painetut – löytyvät liitteestä 1) ▪ Pohdintaa koskevat kysymykset
SUUNNITELMA	Tulosten visualisointiin tarvitaan tietokonetta, paperia tai muuta materiaalia

Liite 1 – Yleiskatsauskortit kestävän kehityksen tavoitteet (SDGs)

	<ul style="list-style-type: none"> • Köyhyys tarkoittaa, että on monia ihmisiä, joilla on vain vähän rahaa, ei tarpeeksi ruokaa, joilla ei ole mahdollisuutta saada peruspalveluja ja jotka kärsivät sodasta ja rikollisuudesta • 730 miljoonaa ihmistä elää tällä hetkellä 1,70 eurolla päivässä. • Köyhimmissä ja haavoittuvimmissa maissa asuvia ihmisiä on tuettava. • Päämäärä: Kaikilla ihmisillä tulee olla mahdollisuus peruspalveluihin, omistaa maata ja muuta omaisuutta sekä käyttää luonnonvaroja ja uutta teknologiaa, rauhaa on vahvistettava.
	<ul style="list-style-type: none"> • Noin 700 miljoonaa ihmistä kärsii nälästä maailmanlaajuisesti, lähinnä Afrikan ja Aasian kehitysmaissa. • Konfliktit, ilmastohäiriöt, heinäsiirakkakriisi sekä kansalaisten turvattomuus ja elintarviketuotannon väheneminen ovat vaikuttaneet elintarvikkeiden niukkuuteen ja korkeisiin elintarvikkeiden hintoihin. • Nälkä ja aliravitsemus merkitsevät vähemmän tuottavia yksilöitä, jotka ovat alttiimpia sairauksille eivätkä siten usein pysty ansaitsemaan enemmän ja parantamaan toimeentuloaan. • Tavoite: Kaikilla ihmisillä on mahdollisuus saada riittävästi ravitsevaa ruokaa ympäri vuoden.
	<ul style="list-style-type: none"> • On tärkeää varmistaa terveellinen elämä ja edistää hyvinvointia, rakentaa hyvinvoivia yhteiskuntia. • Mutta erityisesti köyhemmissä maissa terveydenhuolto on heikkoa, niillä ei ole riittävästi terveydenhuoltopalveluja, lääkintätarvikkeita ja terveydenhuollon työntekijöitä kysynnän kasvuun. • Vuonna 2017 vain kolmasosalla tai puolella väestöstä oli mahdollisuus tarvitsemaansa terveydenhuoltoon. • Terveyshätätila voi ajaa ihmiset vararikkoon tai köyhyyteen. • Tavoite: koko maailman väestön pitäisi voida elää terveellistä elämää ja voida hyvin.

 <p>4 HYVÄ KOULUTUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutus on tärkeä keino päästä köyhyydestä, joten mahdollisimman monilla ihmisillä pitäisi olla mahdollisuus saada laadukasta koulutusta. • Vuonna 2018 noin 260 miljoonaa lasta ei voinut käydä koulua, ja noin puolella kaikista lapsista ja aikuisista ei ole lukemisen ja matematiikan vähimmäisvaatimuksia. • Kehitysmaissa koulutuksen perusresursseja ei useinkaan ole saatavilla. • Tavoite: tarjota kaikille mahdollisuus laadukkaaseen koulutukseen ja tukea elinikäistä oppimista.
 <p>5 SUKUPUOLTEN TASA-ARVO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sukupuolten tasa-arvossa on vielä paljon parantamisen varaa joillakin aloilla, kuten työssä tai koulutuksessa. • Naisten täysimääräinen osallistuminen työmarkkinoille toisi lisäarvoa talouskasvun laajentamiseen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseen. • Joissakin maissa tytöillä ei ole mahdollisuutta terveydenhuoltoon tai asianmukaiseen ravintoon, mikä johtaa korkeampaan kuolleisuuteen. • Naiset kaikkialla maailmassa joutuvat aivan liian usein väkivallan uhreiksi. • Tavoite: Sukupuolten tasa-arvo kaikilla eri aloilla.
 <p>6 PUHDAS VESI JA SANITAATIO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vesi on erittäin tärkeää terveydelle, köyhyyden vähentämiselle, elintarviketurvalle, rauhalle ja ihmisoikeuksille, ekosysteemeille ja koulutukselle. • Joka kolmannella ihmisellä ei kuitenkaan ole turvallista juomavettä. • Ja kahdella viidestä ihmisestä ei ole mahdollisuutta pestä käsiään. • Tavoite: Kaikilla ihmisillä tulisi olla mahdollisuus turvalliseen juomaveteen sekä saniteetti- ja hygienia-tiloihin.
 <p>7 EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maat tarvitsevat vakaan sähköntoimituksen voidakseen tuottaa sähköä talouksilleen. • Samaan aikaan sähkönkulutus kasvaa nopeasti, ja energia on yksi ilmastonmuutoksen pääasiallisista syistä, ja 60 prosenttia kasvihuonekaasuista syntyy sen käytön kautta. • Kymmenesosa maailman väestöstä on edelleen ilman sähköä. • Tavoite: Kaikilla ihmisillä ympäri maailmaa tulisi olla mahdollisuus saada edullista, luotettavaa, nykyaikaista ja ennen kaikkea ympäristöystävällistä energiaa.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikkien pitäisi voida saada tuottavaa työtä, jossa on kohtuulliset tulot, turvattu työpaikka ja perheiden sosiaaliturva sekä paremmat mahdollisuudet henkilökohtaiseen kehitykseen ja sosiaaliseen integroitumiseen. • Vuonna 2019 maailman nuorista 22 prosenttia ei ollut mukana koulutuksessa. • Tavoite: Eri maiden talouden ja tuottavuuden on aina kasvettava, työttömyys on pidettävä mahdollisimman alhaisena, samapalkkaisuutta, heikommassa asemassa olevien ihmisten osallistumista työelämään, oikeudenmukaisia työoloja ja lapsityövoiman käytön lopettamista on edistettävä.
	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistava ja kestävä teollistuminen yhdistettynä innovointiin sekä laadukkaaseen ja kestäväan infrastruktuuriin on välttämätöntä yksittäisten maiden kilpailukyvyyn ja tulojen varmistamiseksi sekä työttömyyden vähentämiseksi. • Innovointi ja kestävä infrastruktuuri ovat tärkeitä uusien teknologioiden käyttöönotossa, mahdollistavat resurssien tehokkaan käytön ja helpottavat kansainvälistä kauppaa. • Tämän pitäisi sekä nostaa elintasoamme että suojella ympäristöämme. • Joissakin maissa (erityisesti vähiten kehittyneissä maissa) monilla ihmisillä ei esimerkiksi ole Internet-yhteyttä. • Tavoite: Rakentaa häiriönsietokykyinen infrastruktuuri, edistää innovointia sekä edistää osallistavaa ja kestävää teollistumista
	<ul style="list-style-type: none"> • Eriarvoisuus vaikuttaa kielteisesti pitkän aikavälin sosiaaliseen ja taloudelliseen kehitykseen, se haittaa köyhyyden vähentämistä ja tuhoaa ihmisten omanarvontunnon ja tyydytyksen. • Lähes kaksi kymmenestä on jo kokenut syrjintää. • Planeettamme ei voi tulla kestävämmäksi ja paremmaksi kaikille, jos on joitain ihmisiä, jotka jäävät paremman elämän mahdollisuuden ulkopuolelle. • Tavoite: Kaikenlainen eriarvoisuus ja syrjintä on selvitettävä.

 <p>11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aina on yhä enemmän ihmisiä, jotka muuttavat kaupunkeihin. • Vaikka kaupungit ovat valtavan tärkeitä talouskasvun kannalta, ne ovat myös suurimpia päästöjen tuottajia ja vievät suuren osan käytettävissämme olevista raaka-aineista. • Maailman kaupungeissa 4 miljardia ihmistä kärsi pahenevista ilmansaasteista, riittämättömästä infrastruktuurista ja palveluista sekä suunnittelelmattomasta yhdyskuntarakenteen hajautumisesta. • Tavoite: Kohtuuhintaiset asunnot kaupungeissa ja tarvittavien palvelujen saatavuus tulee taata kaikille asukkaille. Lisäksi kaupunkien pitäisi muuttua kestävämmiksi.
 <p>12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tuotannossa käytetään aivan liikaa uusia raaka-aineita, ja kulutuksestamme on tullut hyvin tuhlaavaa. • Esimerkkejä: Noin 14 prosenttia elintarvikkeista häviää toimitusketjun aikana ja vain 20 prosenttia elektroniikkaromusta kierrätetään tällä hetkellä. • Jotta koko tasaisesti kasvavalle väestölle voitaisiin toimittaa kulutustavaroita, on siirryttävä kestävämpään ja resursseja säästävään elämäntapaan. • Tavoite: Kulutuksen ja tuotannon tulisi muuttua kestävämmäksi.
 <p>13 ILMASTOTEKOJA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ajanjakso 2010–2019 oli kaikkien aikojen lämpimin vuosikymmen. • Tuloksena oli maastopaloja, hurrikaaneja, kuivuutta, tulvia ja muita ilmastokatastrofeja eri mantereilla. • Ilmastonmuutos vaikuttaa kansantalouksiin sekä ihmisten elämään ja elinkeinoihin. • Jos emme muuta toimiamme, ilmastonmuutos johtaa moniin konflikteihin ja tuhoaa planeettamme. • Tavoite: Kaikkien ihmisten tulisi olla motivoituneita ryhtymään asianmukaisiin toimiin ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi ja tavoitteen saavuttamiseksi pitää ilmaston lämpeneminen noin 1,5 prosentissa.
 <p>14 VEDENALAINEN ELÄMÄ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meret vaikuttavat elämäämme valtavasti sääolosuhteiden, ruoan tai hapen suhteen. • Huolellinen vesihuolto on kestävä tulevaisuuden avaintekijä, ja vain terveet valtameret voivat taata meille terveellisen elämän. • Vesien saastuminen tuhoaa kuitenkin monia ekosysteemejä ja vähentää biologista monimuotoisuutta valtavasti. • Tavoite: Valtameriä, meriä ja meren luonnonvaroja olisi suojeltava ja käytettävä kestävästi, ja valtamerissä eläviä olentoja olisi suojeltava.

 <p>15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Luonto on ratkaisevan tärkeä selviytymisellemme, koska se tarjoaa meille happea ja säätelee säätä. • Mutta me ihmiset olemme jo muuttaneet kolme neljäsosaa maan pinnasta ja riistäneet monilta eläimiltä ja kasveilta elinympäristönsä. • Toimintamme aiheuttaa viheralueiden katoamisen ja aavikoiden muodostumisen. Taudinaiheuttajien on helpompi levitä ja aiheuttaa pandemioita. • Tavoite: Ekosysteemejä ja eläinten elinympäristöjä olisi suojeltava ja luonnon monimuotoisuus säilytettävä.
 <p>16 RAUHA, OIKEUDENMUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kestävän kehityksen varmistamiseksi lakien noudattaminen, vahvat instituutiot ja rauhan säilyttäminen ovat välttämättömiä. • Siitä huolimatta maailmassa on edelleen lukuisia sotia, ihmisiä, joiden on jätettävä kotinsa ja paettava, korruptiota ja ihmisoikeusloukkauksia. • Tavoite: Kaikkia väkivallan muotoja ja niihin liittyviä ihmishenkien menetyksiä on vähennettävä, korruptio on lopetettava, rauha ja vahvat, avoimet ja luotettavat instituutiot on muodostettava maailmanlaajuisesti.
 <p>17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttaminen voidaan varmistaa vain maailmanlaajuisella yhteistyöllä. • Alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla tarvitaan kumppanuuksia, joilla on samat arvot ja jotka keskittyvät maapallon pelastamiseen. • Tavoite: Kestävään kehitykseen tähtäävää maailmanlaajuisia kumppanuutta olisi elvytettävä.

Lähteet: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/news/communications-material/>
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

Liite 2 – Esimerkki kestävän kehityksen tavoitteesta 1: Ei köyhyyttä

Ideota tilanteen pahentamiseksi entisestään ja köyhyyden lisäämiseksi:

1. Maksa työntekijöille vähemmän rahaa heidän työstään
2. Tuhlaa enemmän ruokaa
3. Lahjoita rahaa rikkaille maille investointeihin, älä köyhille maille
4. Varasta kaikki omaisuus köyhiltä ihmisiltä
5. Pakota sodat ja rikollisuus

Positiiviseksi toiminnaksi muunnetut ideat:

1. Maksaa työntekijöille oikeudenmukaista palkkaa ja tarjota heille oikeudenmukaiset työolot, yritykset voisivat myös tarjota työntekijöilleen lisätukea (halpa lounas töissä, halpa tai ilmainen terveydenhuolto jne.)
2. Älä tuhlaa ruokaa; ennen ruoan heittämistä pois se voidaan antaa ihmisille, joilla ei ole niin paljon rahaa; Lisäksi ihmisten tulisi ostaa laadukasta ruokaa tuottajien (esim. viljelijöiden) tukemiseksi
- 3.+4. Lahjoita rahaa ja tuotteita köyhille ihmisille ja maille; Hallitusten olisi tarjottava kaikkien maiden kaikille ihmisille pääsy terveyspalveluihin ja edistettävä innovaatioita ja infrastruktuurin rakentamista
5. Ihmisten tulisi kohdella kaikkia muita kunnioittavasti ja elää yhdessä rauhassa ja harmoniassa; Sodat ja kritiikki (jotka lisäävät köyhyyttä) olisi estettävä